



Zavod  
Republike  
Slovenije  
za šolstvo

Ime in priimek ali šifra tekmovalca/-ke:

Razred:

Mentor/-ica:

## ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2022/2023

Tekmovalna skupina: Osnovna šola B (6. in 7. razred)

### **Draga tekmovalka, dragi tekmovalec!**

Veseli nas, da sodeluješ na tekmovanju v znanju geografije, kjer boš izkazal/-a svoje geografsko znanje in zmožnosti sklepanja ter argumentiranja.

Najprej zapiši svoje podatke ali prilepi svojo šifro v za to predvideni prostor.

Uporabljaš lahko kemični svinčnik ali nalivno pero, kompas, geotrikotnik ter barvice.

Naloge rešuj tako, da odgovore v sklopu A vpišeš v preglednico na ocenjevalnem obrazcu, odgovore v sklopu B pa čitljivo napišeš na predvidena mesta pri posamezni nalogi. Odgovore iz sklopa A bomo upoštevali le, če bodo zapisani v preglednici na ocenjevalnem obrazcu. Če se zmotiš, napačen odgovor prečrtaj in jasno zapiši novo rešitev.

Za reševanje nalog v sklopih A in B imaš na voljo 90 minut časa.

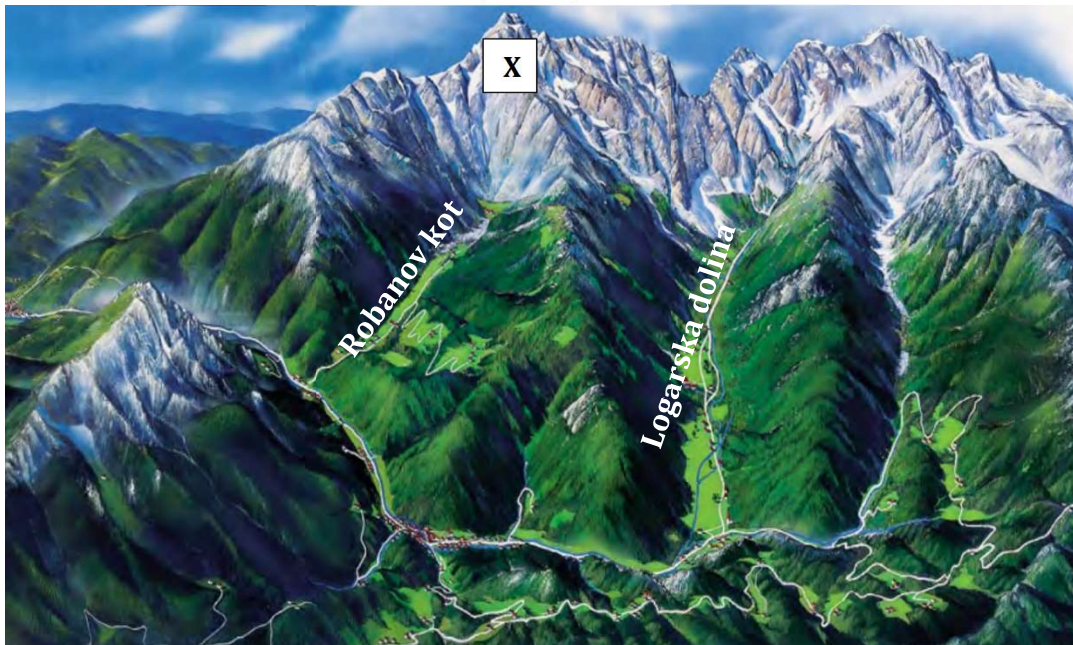
Želimo ti veliko uspeha.

Državna tekmovalna komisija

## SKLOPA

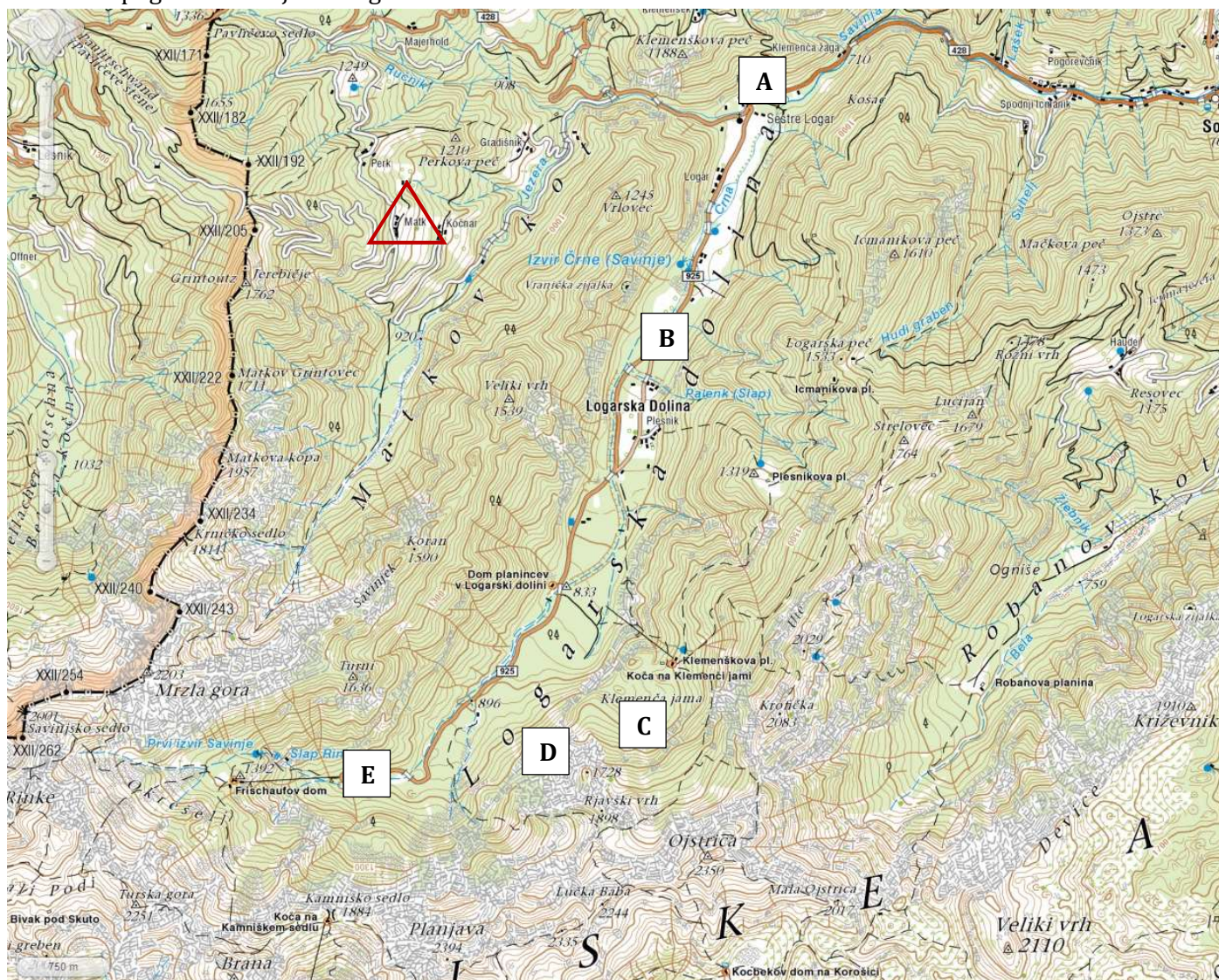
Pri nalogah od 1 do 20 izberi pravilni odgovor in črko pred njim zapiši na ocenjevalni obrazec.

Slika 1: Pogled s severa (z vrha Olševe) na Logarsko dolino



Vir: [https://www.pzs.si/javno/novice/Dan\\_Alpske\\_konvencije2012/Dan\\_Alpske\\_konvencije-Logarska\\_dolina\\_.pdf](https://www.pzs.si/javno/novice/Dan_Alpske_konvencije2012/Dan_Alpske_konvencije-Logarska_dolina_.pdf) (citirano 6. 8. 2022).

Slika 2: Topografski zemljevid Logarske doline z okolico



Vir: [http://www.geopedia.si/#T105\\_x471692\\_y137620\\_s14\\_b4](http://www.geopedia.si/#T105_x471692_y137620_s14_b4) (citirano 6. 8. 2022).

1. V kateri gorski skupini leži Logarska dolina?

- a) Karavanke.
- b) Julijske Alpe.
- c) Posavsko hribovje.
- d) Dinarsko gorstvo.
- e) Kamniško-Savinjske Alpe.

2. S pomočjo slik 1 in 2 poimenuj goro, ki je na sliki 1 označena s črko X.

- a) Ojstrica.
- b) Brana.
- c) Planjava.
- d) Mrzla gora.
- e) Veliki vrh.

Slika 3



Vir: <https://www.slovenia.info/> (citirano 6. 8. 2022).

3. S pomočjo slike 2 ugotovi, na kateri točki (A, B, C, D ali E) je bila posneta slika 3.

- a) A
- b) B
- c) C
- d) D
- e) E

Slika 4



Vir: <https://www.logarska-solcavsko.si/> (citirano 6. 8. 2022).

4. Kako imenujemo tip naselitve, ki je na zemljevidu na sliki 2 v trikotniku in prikazan na sliki 4?

- a) Zaselek.
- b) Gručasta vas.
- c) Vikend hiške.
- d) Samotna kmetija.
- e) Obcestna vas.

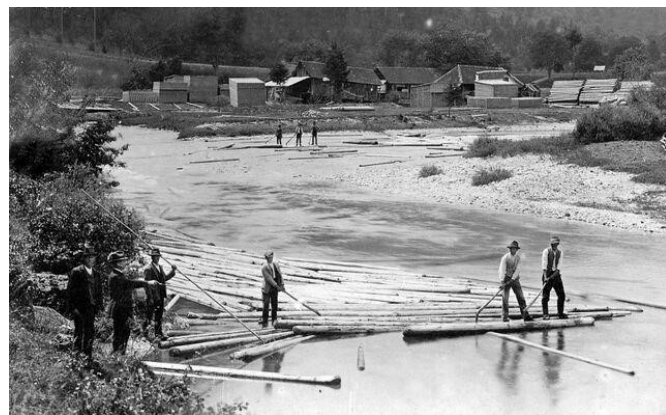
5. Glede na slike 1–4, katera gospodarska panoga je najmanj verjetna za Logarsko dolino in njeno okolico?

- a) Turizem.
- b) Hmeljarstvo.
- c) Gozdarstvo.
- d) Govedoreja.
- e) Ovčjereja.

6. V Kamniško-Savinjskih Alpah izvirata Kamniška Bistrica in Savinja. V katero morje se izlivajo njune vode?

- a) V Atlantski ocean.
- b) V Jadransko morje.
- c) V Sredozemsko morje.
- d) V Mrtvo morje.
- e) V Črno morje.

Slika 5



Vir: <https://visitsavinjska.com/ljubno-ob-savinji/> (citirano 6. 8. 2022).

7. Reka Savinja je bila v preteklosti znana po transportu lesa. Kako so se imenovali ljudje, ki so les prevažali po reki Savinji (Slika 5)?

- a) Knapi.
- b) Flosarji.
- c) Furmani.
- d) Goslarji.
- e) Rezbarji.

Slika 6

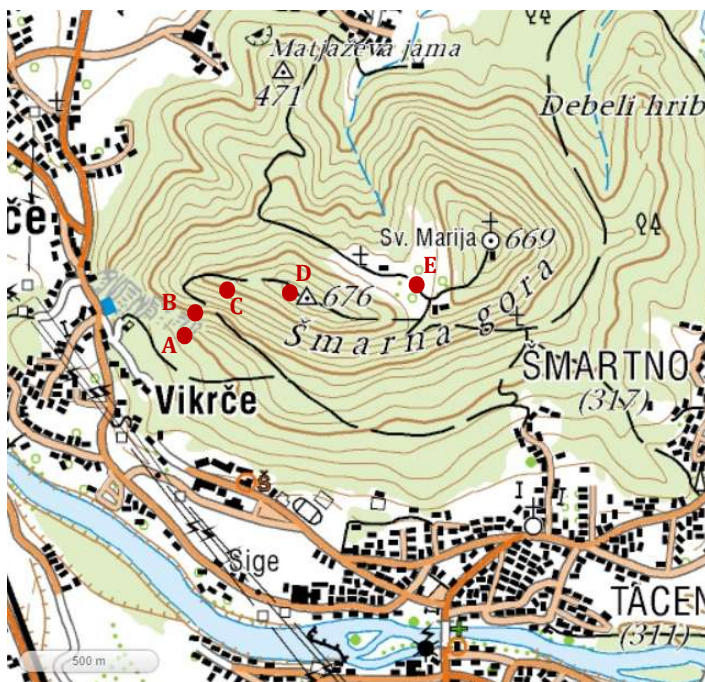


Vir: <https://www.gov.si/> (citirano 6. 8. 2022).

**8. Kaj označuje kartografski simbol na sliki 6?**

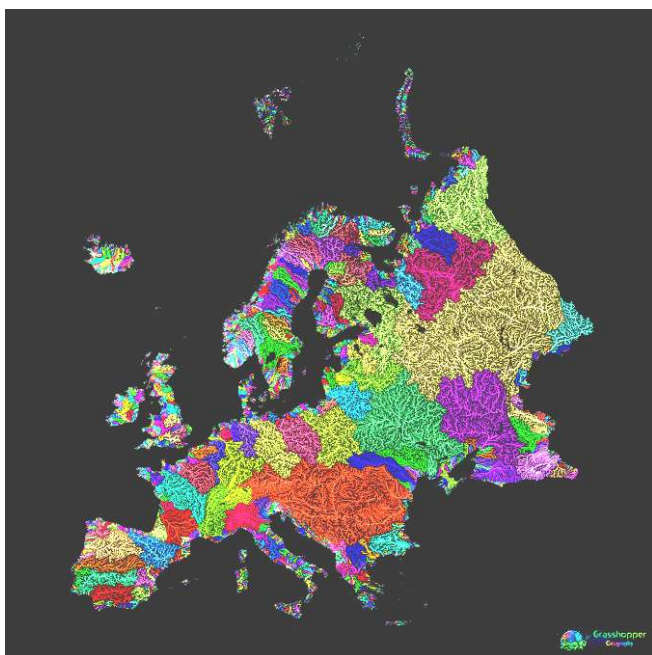
- a) Državno mejo.
- b) Suho strugo.
- c) Stalen vodotok.
- d) Občasno suh vodotok.
- e) Zaščitni zid.

Slika 7



Vir: <http://www.geopedia.si> (citirano 6. 8. 2022).

Slika 8



Vir: <https://bigthink.com/> (citirano 6. 8. 2022).

**9. Izračunaj, kolikšna je ekvidistanca (razdalja) med plastnicami na zemljevidu na sliki 7.**

- a) 5 m.
- b) 10 m.
- c) 20 m.
- d) 50 m.
- e) 100 m.

**10. S pomočjo slike 7 oceni, koliko znaša zračna razdalja med Vikrčami in Tacnom.**

- a) 100 m.
- b) 500 m.
- c) 1000 m.
- d) 2500 m.
- e) 5000 m.

**11. S pomočjo slike 7 izberi trditev, ki drži.**

- a) Versko obeležje (Sv. Marija) je postavljeno na najvišjem delu površja.
- b) Okolice Šmarne gore je redko poseljena.
- c) Višinska razlika med Šmartnim in najvišjim vrhom na sliki je 359 m.
- d) Na večjem delu vzpetin na sliki so drevesa posekana in gozda ni.
- e) Matjaževa jama leži severovzhodno od Šmartnega.

**12. Kako se imenuje oblika površja, ki je na sliki 7 označena s črko E?**

- a) Pobočje.
- b) Vrh.
- c) Dno.
- d) Jama.
- e) Preval.

**13. S pomočjo slike 7 ugotovi, kateri odsek je najbolj strm.**

- a) A—B
- b) B—C
- c) C—D
- d) D—E
- e) Vsi odseki so enako strmi.

**14. Kaj prikazuje zemljevid na sliki 8?**

- a) Porečja.
- b) Plinovode.
- c) Cestno omrežje.
- d) Tokove selitev.
- e) Etnične skupine.

**15. Katera definicija najbolje opisuje *povodje*?**

- a) Ozemlje, s katerega odteka voda v isto reko.
- b) Ozemlje, na katerem se zbirajo vode z istimi značilnostmi.
- c) Ozemlje, s katerega odteka voda v isto morje.
- d) Ozemlje, na katerem imajo vode isti pretočni režim.
- e) Nič od zgoraj naštetega.

**16. Premagovanje vodnih prometnih ovir je pomembna naloga številnih poklicev. V letu 2022 so na Hrvaškem odprli most, ki povezuje celinsko Hrvaško z enim od njenih polotokov. Kateri polotok je to?**

- a) Istra.
- b) Cres.
- c) Zrče.
- d) Zadar.
- e) Pelješac.

Slika 9

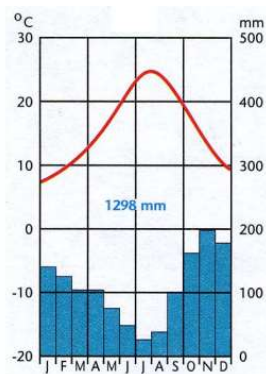


Vir: <https://en.wikipedia.org/> (citirano 6. 8. 2022).

**17. Kako se imenuje država, ki leži v neposredni bližini mostu na sliki 9 in ki je tudi nasprotovala njegovi gradnji, saj ima v bližini pristanišče Neum?**

- a) Črna gora.
- b) Srbija.
- c) Bosna in Hercegovina.
- d) Severna Makedonija.
- e) Kosovo.

Slika 10



Vir: Senegačnik, J., in drugi, 2006: Evropa. Delovni zvezek, str. 50. Modrijan. Ljubljana.

**18. Na sliki 10 je klimogram Dubrovnika, ki je označen tudi na sliki 9. Kaj označuje desna skala na klimogramu?**

- a) Temperaturno amplitudo.
- b) Višino temperatur na letni ravni.
- c) Maksimalne temperature v posameznem mesecu.
- d) Višino padavin.
- e) Povprečen pretok vodotokov.

**19. S pomočjo slike 10 ugotovi, kolikšna je povprečna temperatura v mesecu juliju.**

- a) -20 °C.
- b) 8 °C.
- c) 15 °C.
- d) 24 °C.
- e) 27 °C.

**20. S pomočjo slik 9 in 10 presodi, v katerih mesecih je obisk turistov v Dubrovniku največji.**

- a) Decembra in januarja.
- b) Aprila in maja.
- c) Julija in avgusta.
- d) Junija in septembra.
- e) Septembra in oktobra.

21. Zaradi pomanjkanja vode sta se v poletju 2022 v Sloveniji zgodili dve naravni nesreči večjih razsežnosti, ki sta izrazito vplivali na kmetijstvo. Kako se imenujeta? **(2 točki)**

Naravna nesreča 1: \_\_\_\_\_

Naravna nesreča 2: \_\_\_\_\_



Vir: <https://www.rtvsl.si/okolje/> (citirano 6. 8. 2022).

22. 70. a člen Ustave opredeljuje pravico do pitne vode. Obkroži odgovor, kaj ta člen določa. **(1 točka)**

- a) Da so javni vodni viri tržno blago.
- b) Da mora država zagotavljati pitno vodo po vodovodih vsem prebivalcem Slovenije.
- c) Da so vodni viri javno dobro in niso tržno blago.
- d) Določa izjeme, kateri javni vodni viri se lahko privatizirajo.

23. V spodnji preglednici napiši črko V, če se trditev nanaša na visoko barje, in črko N, če se nanaša na nizko barje. **(1 točka)**

	Odgovor
Rastline črpajo hranilne snovi tudi iz podtalnice.	
Med rastlinstvom v večji meri prevladuje šotni mah.	
Rastline imajo na razpolago malo hranilnih snovi.	

24. Obkroži črko pred gospodarsko panogo, ki je v svetovnem merilu največji porabnik vode. **(1 točka)**

- a) Industrija.
- b) Promet.
- c) Trgovina.
- d) Turizem.
- e) Kmetijstvo.

25. Zapiši dve prednosti vodnega prometa pred cestnim. **(2 točki)**

Prednost 1: \_\_\_\_\_

Prednost 2: \_\_\_\_\_

26. Korale (koralnjaki) živijo v simbiozi z eno ključno rastlinsko vrsto, ki jim omogoča preživetje.

a) Katera rastlinska vrsta/rastlina je to? **(1 točka)**

\_\_\_\_\_

b) Kakšno vlogo ima ta vrsta za obstoj koralnjakov? **(1 točka)**

\_\_\_\_\_

27. Napiši dva možna načina, kako lahko obiskovalci koralnih grebenov varujejo korale. **(1 točka)**

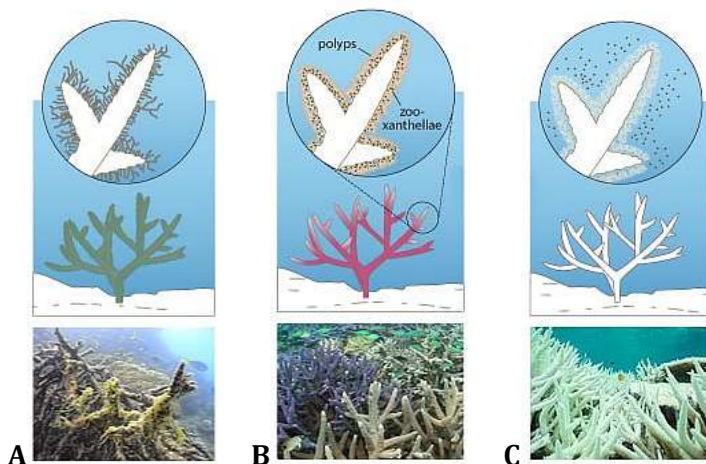
Ukrep 1: \_\_\_\_\_

Ukrep 2: \_\_\_\_\_

28. Slike A, B in C razvrsti tako, da bodo predstavljale proces/faze beljenja koral. (1 točka)

(1 točka)

Slike 12—14: Faze beljenja koral

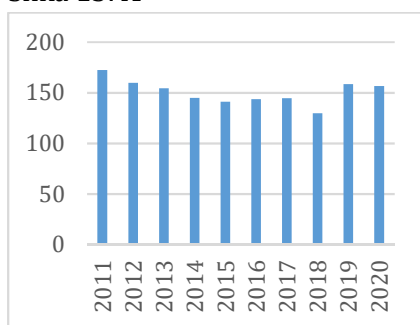


Vir: <https://mission-blue.org/2014/05/art-brings-the-coral-reef-crisis-above-the-surface/gbrmpa-bleaching/> (citirano 6. 8. 2022).

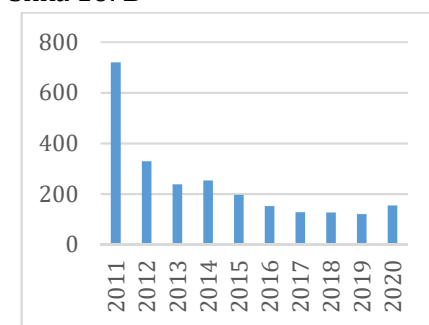
Črka prve faze: \_\_\_\_\_ Črka druge faze: \_\_\_\_\_ Črka tretje faze: \_\_\_\_\_

29. Grafikoni A, B in C na slikah 15—17 prikazujejo ulov rib in drugih vodnih organizmov v tonah med letoma 2011 in 2020 v Sloveniji. K posameznim opisom pripiši ustrezno črko grafikona. (1 točka)

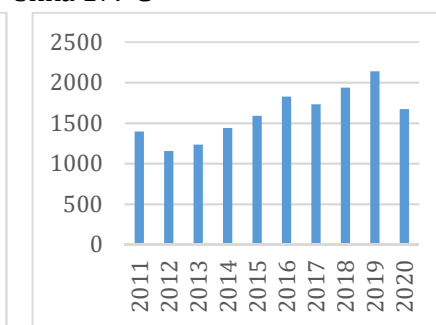
Slika 15: A



Slika 16: B



Slika 17: C



Vir: <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/11/94> (citirano 6. 8. 2022).

Opis	Črka grafikona
Ulov morskih rib in drugih morskih organizmov.	
Masa vzrejenih vodnih organizmov v akvakulturi.	
Športni sladkovodni ribolov v Sloveniji.	

30. V Jadranskem morju poznamo približno 380 avtohtonih vrst rib, ki se delijo na dve skupini:

- a) pelagične vrste (plava riba) in
- b) pridnene vrste (bela riba).

V preglednico vpiši črko A, če gre za plavo ribo, ter črko B, če gre za belo ribo.

(2 točki)

	Črka
Sardela	
Morski list	
Orada	
Cipelj	
Skuša	
Brancin	

31. Obkroži črko, ki pravilno dopolni naslednjo trditev: *Gospodarski morski ribolov lahko ribič v Sloveniji izvaja samo z ribiškim plovilom,* (1 točka)

- a) ki je daljše od 4 metrov.
- b) ki ima določeno moč pogonskega motorja.
- c) ki je vpisano v evidenco ribiških plovil.
- d) s katerim sodeluje v določenih mednarodnih projektih.

32. Vodo v tleh, ki se nahaja pod koto/višino tal, imenujemo podzemna voda. Pogosto uporabljamo tudi njeno starejše ime. Kakšno je starejše poimenovanje za podzemno vodo? (1 točka)

\_\_\_\_\_

33. Dvojno jezero je primer jezera v Dolini Triglavskih jezer, ki ni več okoljsko neobremenjeno. Pojasni dva poglavitna vzroka, da jezero ni več v prvotnem, naravnem stanju. (2 točki)

Vzrok 1: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Vzrok 2: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

34. Ob slovenski obali je več klifov med Piranom in Izolo. Imenuj najvišji klif na tem območju. (1 točka)

\_\_\_\_\_

35. V katero povodje sodijo posamezne reke? Na črto pred imeni rek zapiši ustrezno številko povodja. (2 točki)

(2 točki)

**Povodje**

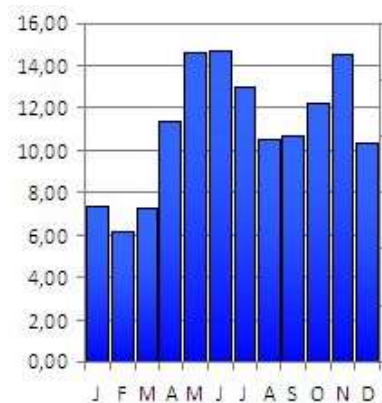
**Reka**

- 1 Jadransko
- 2 Črnomorsko

- \_\_\_ Idrijca
- \_\_\_ Kolpa
- \_\_\_ Ledava
- \_\_\_ Kokra
- \_\_\_ Dravinja
- \_\_\_ Vipava

36. Iz hidrograma na sliki 18 ugotovi tip rečnega režima, ki ga slika predstavlja, in ga poimenuj. (1 točka)

Slika 18: Hidrogram reke



Vir: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2603/index8.html> (citirano 6. 8. 2022).

Tip režima: \_\_\_\_\_



**37. Oglej si sliko Ptujskega jezera, največjega umetnega jezera v Sloveniji.**

Slika 19: Ptujsko jezero

a) Poimenuj tip umetnega jezera na sliki 3. **(1 točka)**

\_\_\_\_\_

b) Navedi in opiši dva namena takšnega tipa umetnega jezera. **(2 točki)**

Namen 1: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Namen 2: \_\_\_\_\_

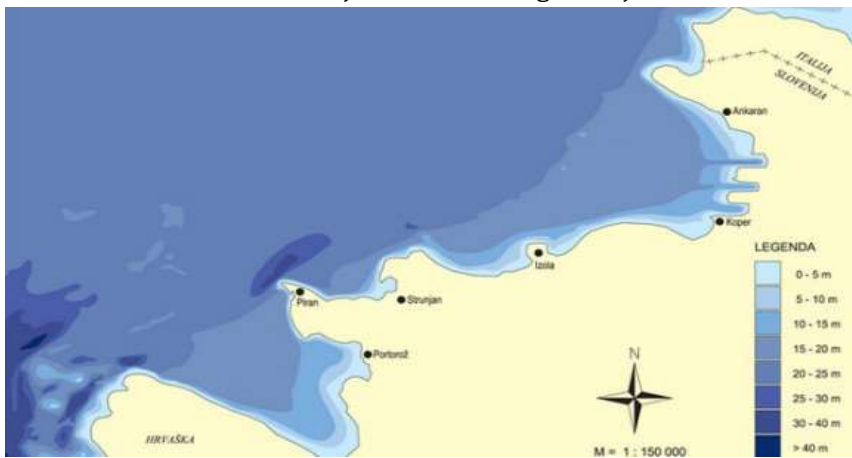
\_\_\_\_\_



Vir: <https://mojajezera.si/> (citirano 6. 8. 2022).

**38. Oglej si zemljevid dela Tržaškega zaliva na sliki 20. Obkroži črke pred pravilnimi trditvami. (1 točka)**

Slika 20: Barimetrični zemljevid slovenskega morja



Vir: <http://beta.webis.si/hidrografija/splosne-informacije/hidrografski-in-oceanografski-podatki/> (citirano 6. 8. 2022).

- a) Za Tržaški zaliv je značilno, da se njegova površina zaradi nasipavanja rek in antropogenega zasipavanja plitvin zmanjšuje.
- b) Proti severozahodni obali se dno Tržaškega zaliva spušča bolj postopoma in enakomerno. Ta del še vedno nasipava Soča.
- c) Podvodno pobočje je razčlenjeno s pregibi, strmimi stopnjami in abrazijskimi terasami.
- d) Tržaški zaliv se hitro ohladi in hitro segreje in je ekološko zelo občutljiv.
- e) Ob slovenski obali se dno Tržaškega zaliva hitro, čeprav neenakomerno dviguje. Dno je v globinah med 20 in 25 m; je gladka podvodna ravnina iz mulja in drobnozrnatih sedimentov.

**39. Oglej si posebno plovilo na sliki 21. Navedi dve nalogi, ki ju je opravljalo to plovilo. (2 točki)**

Slika 21: Nekdanje plovilo Službe za varstvo obalnega morja

Naloga 1: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Naloga 2: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_



Vir: <https://365.rtvsl.si/arhiv/slovenski-vodni-krog/125593614> (citirano 6. 8. 2022).

**40. Voda je simbol, povezan s številnimi opredelitvami. Oglej si grba slovenskih občin na sliki 22, ki imata tudi simbolne upodobitve vode. Zapiši, kateri vodni elementi so na posameznih grbih občin. (1 točka)**

Slika 22: Grb Ankarana in Dobrne



Vir: [https://sl.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Grbi\\_ob%C4%8Din\\_v\\_Sloveniji](https://sl.wikipedia.org/wiki/Kategorija:Grbi_ob%C4%8Din_v_Sloveniji) (citirano 6. 8. 2022).

Ankaran: \_\_\_\_\_

Dobrna: \_\_\_\_\_

**41. Oceane in svetovna morja ogrožajo številne nevarnosti. Razvrsti dejavnike stresa, ki ogrožajo oceane, s številkami od 1 do 5, in sicer od najvplivnejšega/najbolj pomembnega (s številko 1) do najmanj vplivnega/najmanj pomembnega (s številko 5). (1 točka)**

- \_\_\_ Svetlobno onesnaževanje.
- \_\_\_ Ribolov.
- \_\_\_ Naraščanje kislosti oceanov.
- \_\_\_ Ladijski promet.
- \_\_\_ Dvig temperature.



Zavod  
Republike  
Slovenije  
za šolstvo

Ime in priimek ali šifra tekmovalca/-ke:

Razred:

Mentor/-ica:

## OCENJEVALNI OBRAZEC

### ŠOLSKO TEKMOVANJE S PODROČJA GEOGRAFIJE ZA OSNOVNO ŠOLO 2022/2023

Tekmovalna skupina: Osnovna šola B (6. in 7. razred)

SKLOP	NALOGA	MOŽNO ŠT. TOČK	ODGOVOR
A	1.	1	
	2.	1	
	3.	1	
	4.	1	
	5.	1	
	6.	1	
	7.	1	
	8.	1	
	9.	1	
	10.	1	
	11.	1	
	12.	1	
	13.	1	
	14.	1	
	15.	1	
	16.	1	
	17.	1	
	18.	1	
	19.	1	
	20.	1	

SKLOP	NALOGA	MOŽNO ŠT. TOČK	DOSEŽENO ŠT. TOČK
B	21.	2	
	22.	1	
	23.	1	
	24.	1	
	25.	2	
	26. a	1	
	26. b	1	
	27.	1	
	28.	1	
	29.	1	
	30.	2	
	31.	1	
	32.	1	
	33.	2	
	34.	1	
	35.	2	
	36.	1	
	37. a	1	
	37. b	2	
	38.	1	
	39.	2	
40.	1		
41.	1		